

SLUŽBENI GLASNIK

OPŠTINE LOPARE

GODINA X BROJ 2 LOPARE, 20. III 1973 g.

Glasnik izdaje Skupština Opštine Lopare, a uređuje Odelenje za opštu upravu i društvene službe. Odgovorni urednik: Tomislav Delić. Glasnik izlazi po potrebi.

Godišnja pretplata iznosi ..... N. dinara, a vrši se u korist računa 1223-6-22

Na osnovu člana 13. stav 2. i 3. i člana 14. Zakona o socijalnoj zaštiti /"Službeni list SR BiH" broj 31/71/ i člana 141. Statuta opštine Lopare /"Službeni glasnik opštine Lopare" broj 3/70/, Skupština opštine Lopare na zajedničkoj sjednici Opštinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica održanoj 15. marta 1973. godine, donijela je

P R O G R A M

RAZVOJA SOCIJALNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPŠTINE LOPARE ZA PERIOD 1972-1973.GODINE

I

Socijalna zaštita je organizovana društvena djelatnost usmjerena na obezbjedjenju socijalne sigurnosti ljudi, a sprovodi se preduzimanje odgovarajućih mjera za sprečavanje i suzbijanje uzroka i otklanjanje posledica stanja socijalne potrebe.

U ostvarivanju ciljeva socijalne zaštite osnovnu ulogu na području opštine Lopare ima Skupština opštine koja djeluje preko Savjeta za zdravlje i socijalnu zaštitu i organa uprave nadležnog za poslove socijalne zaštite. U tom smislu Skupština donosi program razvoja socijalne zaštite, organizuje službu i osniva ustanove za sprovođenje socijalne zaštite, te reguliše ostvarivanje i razvoj socijalne zaštite na svom području. I pored toga što je opština saradjivala sa raznim interesnim zajednicama u radnim organizacijama ipak je predstavljala jedinog nosioca socijalne zaštite na svom području pa je i organizacija socijalne zaštite bila lišena veće društvene kontrole.

Zakonom predviđjena mogućnost da se socijalna zaštita osnuje na samoupravnoj osnovi osnivanjem osnovnih zajednica socijalne zaštite ili obrazovanjem fondova socijalne zaštite, ne može u ovom periodu razvoja opštine Lopare doći do izražaja, kao ni zakonom predviđeno finansiranje izdvajanjem posebnih izvora prihoda samo za socijalnu zaštitu.

Opština Lopare spada u red nerazvijenih opština u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini, u kojoj od ukupno 11.126.000 sredstava 61% čine sredstva dobijena kao dopunska koja republika daje privredno nedovoljno razvijenim opštinama. Od ukupno 33.847 stanovnika na području opštine je zaposleno svega 1.270 od čega 787 u proizvodnji, a ostali u neprivrednim djelatnostima. Ostalo stanovništvo bavi se ekstezivnom poljoprivrednom proizvodnjom i veoma malo samostalnim zanatskim djelatnostima. Ovakva struktura privrede i stanovništva dovoljan je pokazatelj materijalnih prilika na području opštine.

Medjutim, i pored ovakve situacije Skupština opštine ne bi trebala biti jedini nosilac socijalne zaštite u svom području, tim prije što Zakonom o socijalnoj zaštiti kao nosioca socijalne zaštite tretira i mjesne zajednice i radne organizacije.

MJESNE ZAJEDNICE kao organizovane zajednice ljudi koje se razvijaju u spletu samoupravnih odnosa u opštini i imaju posebno mjesto i ulogu u društveno-političkom sistemu, jer predstavljaju organizacije zadovoljavanja manje ili više odredjenih potreba ljudi na jednom području. Kao takve mjesne zajednice imaju značajne mogućnosti uticaja i iznalaženja rješenja i sredstava koja će u datim okolnostima biti stvarno efikasni i mogućni za rješavanje odredjenih problema iz oblasti socijalne zaštite građana. Zbog takve svoje konstitucije mjesne zajednice treba u narednom periodu da odigraju veću ulogu u sprovođenju socijalne zaštite, imajući pri tome prvenstveno preventivnu zaštitu. Rad mjesnih zajednica treba da se ogleda u ranom otkrivanju zroka stanja socijalne potrebe, te preduzimanju mjera za sprečavanje takvih stanja, bilo da djeluju samostalno ili u saradnji sa opštinskim organom nadležnim za poslove socijalne zaštite i konačno da pružaju pomoć licima koja se već nalaze u stanju socijalne potrebe. Pomoć u naturi koju predviđa Zakon o socijalnoj zaštiti kao vid socijalne

zaštite materijalno neobezbjedjenih i za rad nesposobnih lica treba da dodje do izražaja u djelovanju mjesnih zajednica u ovoj oblasti.

Rad mjesnih zajednica kao nosilaca socijalne zaštite treba da se odvija preko komisija za socijalnu zaštitu koje će saradivati sa opštinskim organom nadležnim za poslove socijalne zaštite. Skupština opštine će prilikom dodjele sredstava mjesnim zajednicama odrediti iznos koji se ima strogo namjenski trošiti i to za dodjelu jednokratnih pomoći licima kojima takva pomoć bude neophodna, o čemu će podnositi izvještaj Savjetu za zdravlje i socijalnu zaštitu.

RADNE ORGANIZACIJE u okviru svojih prava i dužnosti pružace socijalnu zaštitu svojim radnicima i članovima njihovih porodica a saglasno na čelu solidarnosti i uzajamnosti radnih ljudi učestvovali u zadovoljavanju potreba socijalne zaštite na području na kome vrši svoju djelatnost. Kao nosioci socijalne zaštite radne organizacije će posebnu pažnju posvetiti radnicima sa niskim primanjima kao i zaštite radnika i porodica radnika koji se nalaze na dužem bolovanju ili su profesionalno opoljeli, te ne mogu naći odgovarajuće zaposlenje, niti se rehabilitovati za neki drugi posao. U ovu kategoriju spadaju i radnici koji bez svoje krivice ostanu bez posla ukidanjem radnog mjesta i slično. Vidovi socijalne zaštite koje bilo posredno ili neposredno može da pruži radna organizacija, ogledaju se u rješavanju stanbenih problema radnika sa niskim primanjima, gdje su porodice u najčešćem slučaju višečlane. Pored toga, obezbedjenje stipendija djeci radnika sa slabim standardom predstavlja izuzetnu pomoć i djeluje preventivno na suzbijanju socijalnih problema. Radne zajednice kao nosioci socijalne zaštite uspješno će djelovati preko fondova solidarnosti iz kojih će se pružati pomoć članovima radne zajednice koji bi se našli u nekom od stanja socijalne potrebe. Prilikom prijema radnika u radni odnos, radne organizacije će vodeći računa i o socijalnom momentu uspješno djelovati u oblasti socijalne zaštite.

II

Razvoj socijalne zaštite na području opštine Lopare ni u narednom periodu neće dostići vidan rezultat naročito u pogledu organizacije socijalne zaštite, osnivanjem socijalnih ustanova ili centra za socijalni rad za kojim odavno postoji potreba s obzirom na broj korisnika i eventualnih korisnika socijalne zaštite. Skupština opštine je donijela Odluku o sprovođenju socijalne zaštite kojom su regulisani uslovi i način ostvarenja socijalne zaštite za sve kategorije socijalno ugroženih lica. U ostvarenju ciljeva socijalne zaštite Skupština opštine će se i dalje koristiti sistemom budžetske potrošnje, jer je u ovakvim uslovima najpodesniji i za sada omogućuje najbolji način organizovanja ove društvene djelatnosti. Pored opštine u finansiranju socijalne zaštite učestvovaće radne organizacije i mjesne zajednice kao nosioci socijalne zaštite na području opštine Lopare.

Upravo zbog nemogućnosti opštine da izdvoji sredstva za osnivanje samostalne ustanove za socijalni rad, predviđeno je da se zadrži dosadašnji način organizacije socijalne zaštite tj. da poslove socijalne zaštite obavlja organ uprave, nadležan za poslove starateljstva i socijalne zaštite zajedno sa Opštinskim savjetom za zdravlje i socijalnu zaštitu koji istovremeno predstavlja i drugostepenu instancu za rješavanje prav iz oblasti socijalne zaštite. Opštinski organ nadležan za poslove starateljstva i socijalne zaštite obavljaće sve poslove koji proizilaze iz Zakona i odluka Skupštine opštine, te zaključaka Savjeta za zdravlje i socijalnu zaštitu.

Skupština opštine Lopare staraće se da služba za socijalnu zaštitu bude uvijek kadrovski osposobljena tako da može uspješno djelovati u granicama materijalne mogućnosti opštine.

Ovakvom organizacijom i uključivanjem drugih nosioca socijalne zaštite problemi socijalne ugroženih lica moći će se efikasnije i potpunije rješavati. Neophodno je u narednom peri-

razviti čvršću saradnju sa svim interesnim zajednicama na području opštine, te razvijati saradnju sa ustanovama za socijalnu zaštitu kako bi pod povoljnim uslovima mogli izvršavati svoje obaveze prema korisnicima socijalne zaštite. Istovremeno se ukazuje potreba za širom društvenom kontrolom u ovoj oblasti koja bi se mogla ostvariti putem društvenog dogovaranja i samoupravnog sporazumjevanja nosilaca socijalne zaštite.

III

KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE I OBLICI SOCIJALNE ZAŠTITE

SKUPŠTINA opštine Lopare je donijela Odluku o sprovođenju socijalne zaštite na području opštine Lopare u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti. Odlukom su, kao što je već rečeno, obuhvaćene sve kategorije socijalno ugroženih lica, te propisani oblici socijalne zaštite za svaku kategoriju, uslovi i način za njihovo ostvarenje. U toku 1972. godine socijalnom zaštitom bilo je obuhvaćeno oko 600 lica ukupno, od čega:

1. Maloljetnici bez roditeljskog staranja	16
2. Maloljetna lica ometena u razvoju	146
3. Žrtve fašističkog terora	69
4. Materijalno neobezbjedjena i za rad nesposobna lica	228
5. Stara lica bez porodičnog staranja	6
6. Punoljetna invalidna lica	34
7. Lica kojima je pomoć potrebna zbog posebnih okolnosti	120

I u narednom periodu svim licima koja se nadju u stanju socijalne potrebe obezbjedjivaće se zaštita u skladu sa zakonom, odlukom o sprovođenju socijalne zaštite i materijalnim mogućnostima opštine.

I Maloljetnici

a/ Djeca lišena roditeljskog staranja

Na području opštine Lopare u 1971. godini 14 maloljetnih lica bez roditeljskog staranja koristilo je socijalnu zaštitu, dok je taj broj u 1972. godini porastao na 16. Može se očekivati da će broj ovih korisnika socijalne zaštite znatno porasti u narednom periodu, jer se primjećuje velika migracija stanovnika ove opštine koja neminovno donosi i probleme kao što su napuštanje porodice koja ostaje nezbrinuta, razvrgavanje brakova i sl. Nije rijedak slučaj da oba roditelja odlaze na privremeni rad u inostranstvo, a ostavljaju nezbrinutu djecu, tako da nakon izmjenskog vremena dolazi u pitanje izdržavanje te djece. Takvoj djeci i djeci koja ostanu bez roditeljskog staranja iz drugih razloga obezbjeđuje se smještaj u drugu porodicu ili ustanovu, što podrazumijeva: stanovanje, ishranu, odijevanje, zdravstvenu i drugu njegu, vaspitanje i osposobljavanje za rad. Za rješavanje ovakvih problema služba preventivno djeluje radeći na saniranju poremećenih bračnih odnosa i obezbjeđivanju potpunog zbrinjavanja maloljetne djece od strane bližih srodnika u slučaju odlaska roditelja u inostranstvo. Za ovu kategoriju lica do sada se više primjenjivao smještaj u drugu porodicu, jer je to jeftiniji oblik zaštite, pa će se i u buduće primjenjivati kada to bude moguće.

b/ Maloljetnici ometeni u psiho-fizičkom razvoju

U saradnji sa osnovnim školama Skupština opštine Lopare preko organa nadležnog, za starateljstvo i socijalnu zaštitu vršice kategorizaciju djece ometene u psiho-fizičkom razvoju u cilju utvrđivanja kategorije i omogućavanja daljeg školovanja i osposobljavanja za rad u specijalnim ustanovama. U okviru dalje zaštite djece i omladine treba nastojati da se pomoć za osposobljavanje za rad u okviru proširene zaštite, podigne na nivo prava, kako bi se obezbjedilo da se za samostalan

i privredno aktivan život osposobe djeca koja usled psihičkog i fizičkog oštećenja organizma /poremećaji vida, sluha, govora, tejselsni invaliditeti, mentalna nerazvijenost, neuroza, epilepsija i sl., to nisu u stanju bez prethodne rehabilitacije.

Neophodno je da se rehabilitacija invalidne djece i omladine ostvaruje kao trajan zadatak našeg društva i da joj se saglasno značaju i potrebama obezbijedi odgovarajuća politika razvoja i materijalna osnova.

U tome treba da dodje u najvećoj mjeri do izražaja humanizam i solidarnost članova društva aktivnih i sposobnih za rad. Dugoročnost posledica invalidnosti kod djece i omladine, pri relativno ograničenim materijalnim mogućnostima, zahtjeva da se u politici razvoja ove djelatnosti utvrde prioriteti i optimalna rješenja.

U prethodnom periodu utvrđeno je da veliki broj djece ometene u psihičkom i fizičkom razvitku /naročito na selima/ nije obuhvaćeno specijalnim osnovnim školovanjem. Zbog toga se u narednom periodu kao najvažniji zadatak postavlja potpuni obuhvat djece omeđene u fizičkom i psihičkom razvitku specijalnim osnovnim obrazovanjem, - formiranjem specijalnih odjeljenja pri pojedinim osnovnim školama.

Maloljetnici čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama imaju pravo na smještaj u drugu porodicu ili ustanovu za osposobljavanje za život i rad. Ovaj oblik socijalne zaštite nije mnogo korišten, kao mjera za obezbjedjenje socijalno ugroženih lica što ne znači da nije bilo potrebe. Veliki problem predstavljaju razoreni brakovi sa jednim ili više djece, te napuštanje porodice od strane oca kao jedinog sposobnog za privredjivanje, ili majke koja u našim prilikama ima odlučujuću ulogu o njezi i vaspitanju djece. Medjutim, ovaj problem se uvijek nastojao riješiti drugim putem upravo zbog nedostatka sredstava ili nemogućnosti da se postigne saradnja sa roditeljima.

U narednom periodu mora se predvidjeti šira primjena ovog oblika socijalne zaštite maloljetnika, kako ne bi imali problema sa skitnicama i vaspitno zanemarenim i zapuštenim maloljetnicima, te licima sa delikventnim ponašanjem.

c/ Vaspitno zanemareni i zapušteni maloljetnici

Vaspitno zanemareni i zapušteni maloljetnici imaju pravo na socijalnu zaštitu koja se sastoji u upućivanju u odgovarajuću vaspitno-obrazovnu ustanovu, odnosno drugu porodicu ukoliko se mjerom pojačanog nadzora u vlastitoj porodici ne može ostvariti vaspitno obrazovni cilj. Tokom 1970 - 1971. i 1972. godine na području opštine Lopare registrovano je 37 maloljetnika, izvršilaca krivičnih djela što predstavlja veliki broj u odnosu na ukupan broj stanovnika. Ovakav broj maloljetnih delikvenata uslovljen je velikom migracijom stanovništva, odlaskom na privremeni rad u inostranstvo, usled čega vrlo često dolazi do razvrgavanja brakova, napuštanja porodica i uopšte zanemarivanje vaspitne uloge roditelja, te djeca ostaju prepuštena sama sebi i sl. Djeca bez roditeljske kontrole i vaspitanja odlazu se u početku skitnjičenju, a kasnije ne prezaju ni od težih krivičnih djela. Izrečene vaspitne mjere se sprovode prema sudskim odlukama što odnosi veliki dio sredstava sa pozicije socijalnih pomoći u budžetu, što nam ukazuje na to da moramo više raditi na prevenciji kako bi se broj maloljetnih prestupnika smanjio u ovom periodu.

Služba starateljstva i socijalne zaštite u rješavanju problema vaspitne ugroženosti, vaspitne zapuštenosti i delikventnog ponašanja djece i omladine su:

- Da organizuje i neposredno učestvuje u sprovođenju procesa prevaspitavanja i radnog osposobljavanja,
- Da uporednim socijalnim radom tretira maloljetnike njegovu porodicu i neposrednu okolinu sa ciljem da se sačuvaju i prodube veze i otklone uzroci i posledice, koje su te socijalne veze poremetile,

- Da osigura potrebne pretpostavke za uspješno uključivanje maloljetnika u radni odnos i pozitivnu društvenu sredinu, kao završnu mjeru procesa njihove resocijalizacije.

- Porodi službe socijalne zaštite i škole kao obrazovno-vaspitne ustanove moraju biti zainteresovane za organizovan socijalni rad koji je značajna osnova preventivne aktivnosti, naročito u otklanjanju vaspitne zapuštenosti, maloljetničke delikvencije i kriminaliteta, jer se u tom razdoblju odvija najznačajnija faza formiranja čovjekove ličnosti. Zbog toga, je neophotno potrebno raditi na postepenom organizovanju socijalnog rada u školama. Sigurno je da će pozitivne rezultate u rješavanju vaspitne zapuštenosti i maloljetničke delikvencije postići samo ako se ostvari koordinirana saradnja između škola, službe socijalne zaštite, roditelja i društvenih organizacija.

ŽRTVE FAŠISTIČKOG TERORA I GRADJANSKE ŽRTVE RATA

ostvaruju svoja prava po posebnom zakonu kojeg u potpunosti sprovodi Skupština opštine preko svojih organa. U prethodnom periodu kao korisnici socijalne zaštite pojavljivala su se samo lica žrtve fašističkog terora, čiji je broj stalan i ne očekuje se veći porast korisnika ove vrste. Medjutim, gradjanske žrtve rata nisu do sada tretirane posebno, nego u sklopu materijalno-neobezbjedjenih i za rad nesposobnih lica, pa se donošenjem posebnog zakona očekuje potpunije staranje za lica koja ostvare pravo na pomoć po tom zakonu. To će istovremeno iziskivati obezbjedjenje novih sredstava, a što će svakako uticati na visinu pomoći materijalno neobezbjedjenih i za rad nesposobnim licima koju bi svakako trebalo povećati ili bar godišnje povećavati s razmjerno porastu troškova života.

MATERIJALNO NEOBEZBJEDJENA I ZA RAD NESPOSOBNA LICA

imaju pravo na materijalnu pomoć koja se sastoji od osnovne novčane pomoći, porodičnog dodatka, dodatka na školovanje i osposobljavanje za rad i posebnog dodatka uz stalnu novčanu pomoć za njegu i pomoć od strane drugog lica.

Visina ove pomoći momentalno ne bi mogla zadovoljiti ni osnovne ljudske potrebe, ali materijalni položaj nosilaca socijalne zaštite nedovoljava za sada veći porast istih. U toku 1972. godine ovaj oblik socijalne zaštite koristilo je 228 lica što predstavlja 1/3 od ukupnog broja korisnika socijalne zaštite. S obzirom da naredni period u razvitku opštine Lopare predstavlja prekretnicu koja bi trebala da ovu opštinu izvuče iz totalne nerazvijenosti normalno je očekivati da će se podizanjem tvornica čak i malog kapaciteta povećati dohodak opštine i da će i to bitnije uticati na visinu ovih pomoći. Osim toga, podizanjem sirovinske baze za hladnjaču u Čeliću, tj. podizanjem 626,5 ha jagodastog i koštičavog voća sa individualnim poljoprivrednim proizvođačima na području opštine Lopare, položaj ove kategorije stanovnika mogao bi se vidnije popraviti, jer će potrebe za sezonskim radom porasti, a i sami korisnici moći će i ako neznatno učestvovati u obezbjedjenju sirovinske baze, a samim tim sebi obezbjediti određeni prihod.

Za ovu kategoriju lica posebnu pomoć predstavlja zdravstvena zaštita koju uživaju kao korisnici socijalne pomoći. Nije rijedak slučaj da se podnese zahtjevi za ostvarenje socijalne pomoći samo radi obezbjedjenja zdravstvene zaštite. U tom smislu potrebno bi bilo preispitati mogućnost sveobuhvatnije zaštite stanovništva sa niskim primanjima kojima bi se obezbijedili osnovni oblici zdravstvene zaštite. Opština Lopare za sada nije u mogućnosti da obezbijedi besplatnu zdravstvenu zaštitu licima koja je ne mogu ostvariti ni po kom drugom osnovu, ali će o tome voditi računa u narednom periodu.

STARA I IZNEMOGLA LICA BEZ PORODIČNOG STARANJA koja su samohrana i kojima članovi porodice i drugi srodnici, koji su po zakonu dužni da se o njima staraju, nisu u mogućnosti da pruže pomoć, imaju pravo na smještaj u druge porodice ili odgovarajuću socijalnu ustanovu. U toku 1972. godine ovaj oblik socijalne zaštite koristilo je 6 lica, ali se u narednom periodu predviđa osjetan porast s obzirom na veliki broj samohranih korisnika osnovne novčane pomoći. U dosadašnjem periodu više se koristio smještaj u drugu porodicu, jer je jeftiniji,

a samo u izuzetnim slučajevima gdje se nije mogao obezbijediti takav smještaj, koristio se smještaj u odgovarajuću ustanovu. I u narednom periodu primjenjivaće se ova praksa, bez obzira na potpuniju zaštitu, ovih lica u ustanovama, jer kao što je već pomenuto, materijalne mogućnosti ove opštine za sada nedovoljavaju ništa više od najnužnijeg.

Invalidna lica imaće pravo u narednom periodu pravo na osposobljavanje za rad ukoliko prema zdravstvenom stanju i drugim okolnostima imaju uslova za uspješno osposobljavanje.

Sva lica koja se nadju u stanju socijalne potrebe imaće pravo na povraćene pomoći koje se mogu ostvariti godišnje tri, a izuzetno pet puta od strane jednog lica. Visina ovih pomoći momentalno se kreće između 50 i 200 dinara, sa tendencijom porasta u narednom periodu. Najčešći korisnici ove vrste pomoći su korisnici osnovne novčane pomoći tj. materijalno neobezbjedjena i za rad nesposobna lica, a pored njih i lica koja se nadju u stanju socijalne potrebe zbog pretrpljene elementarne nepogode, smrti jednog ili više članova porodice, dužeg liječenja u zdravstvenoj radnoj organizaciji, nemogućnosti zaposlenja, lica otpuštena sa izdržavanja kazne i slično.

U narednom periodu potrebno je proširiti društvenu inicijativu i preduzimati mjere sa dugoročnijim dejstvom za sprečavanje širenja i rješavanja socijalnih problema koji su u porastu.

IV

Ovaj program ima orijentacioni karakter.

O sprovođenju ovog programa staraće se Savjet za zdravlje i socijalnu zaštitu Skupštine opštine Lopare.

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE OPŠTINE LOPARE
Muhamed Abdurahmanović, s.r.

PROGRAM

AKCIJE ZA PRIKUPLJANJE SREDSTAVA GRADJANA I ORGANIZACIJU ŠTEDNJE NA OPŠTINI LOPARE

I Cilj prikupljanja sredstava:

Radi uspjeha akcije prikupljanja novčanih sredstava građana prethodno treba utvrditi namjenu tako prikupljenih sredstava. Ulagачi moraju biti obaviješteni u koje svrhe će biti uložena njihova sredstva štednje, koje materijalne koristi će postići opština i društvo u cjelini, ako se tražena sredstva prikupe i oroče. /Hoće li se podizati neki nov objekat, omogućiti zapošljavanje novih radnika, uticati na likvidnost radnih organizacija i sl./.

II Potencijalne mogućnosti Stanovništva za štednju:

1. Zaposleni na opštini:

- broj zaposlenih	1.270.	
- neto lič. dohoci - mjesečno	1,635.760	din.
- 10% mjesečnog lič.dohodka	163.576	"
- 12 mjeseci x 10%	1,962.000	"

Svaki zaposleni bi, prema gornjem prijedlogu ulagao 10% mjesečnog neto LD na oročenu štednju. Tako bi za vrijeme od jedne godine od ove kategorije štediša bilo prikupljeno 1.960.000 dinara. Isplata LD bi se vršila putem štednih knjižica kod svih kolektiva ili u jednom dijelu organizacija. O tome treba odlučiti na zajedničkom sastanku sa predstavnicima Banke. Sastanak treba održati do 20. februara.

2. Penzioneri:

- broj penzionera	400	
- neto iznos penzija - mjesečno	320.000	din.
- 10% neto mjesečnog primanja	32.000	"
- 12 mjeseci x 10%	384.000	"

Penzioneri, kao i zaposlena lica, štedili bi mjesečno 1/10 svojih primanja, što bi za jednu godinu obezbijedilo 384.000 dinara.

3. Lica na privremenom radu u inostranstvu:

- broj lica na radu u inostranstvu	1.000
- 1.000 lica x 1.000 DM - jednokratno	5.250.000

Ova kategorija štediša trebalo bi da na oročenu štednju uloži odjednom po 1.000 DM, a na štednju po vidjenju da uloži sva slobodna sredstva koja se nalaze na računima drugih banaka.

Dogovor sa takvim licima vršio bi se na više načina, Svako selo bi imalo, u okviru SSRN-a poseban odbor koji bi se starao o prikupljanju adresa: Konferencija SSRNa bi se posebnim pismima obraćala pojedinim radnicima u inostranstvu, a koristili bi se i njihovi povremeni dolasci za takve kontakte. Izuzetno, u pojedina mjesta SR Njemačke mogli bi biti upućeni predstavnici Konferencije SSRN-a /gdje je najveća koncentracija naših radnika/, ako se to ocjeni kao korisno.

4. Zemljoradnici:

- Broj domaćinstava koja bi se, prema procjeni odlučila na štednju	5.000
- Visina oročenog uloga-jednokratno	100
- 5.000 x 100	500.000

Od zemljoradnika bi se tražilo, kao i od lica zaposlenih u inostranstvu, da odjednom oroče po 100 dinara. Pored toga predložiće im se i štednja po vidjenju, a neće se ograničiti na svega 5.000 domaćinstava /to je uzeto kao realna procjena odziva/, niti na iznos od 100 din. kod svih domaćinstava.

Prikupljanje sredstava bi vršili posebni odbori po selima zajedno sa predstavnikom Banke, koji bi u samom domaćinstvu ili na skupovima uručivao štedne knjižice.

5. U č e n i c i:

- broj djaka na opštini	6.000
- 50% toga broja bi, prema procjeni pristala na štednju	3.000
- visina oroč. uloga - jednokratno	10 din.
- 3.000 djaka x 10 din.	30.000 "

Prikupljanje sredstava izvršile bi škole u saradnji sa Bankom. Uplatu bi izvršili djaci odjednom, a pri tome se ne mora ograničiti na iznos od 100 dinara.

R E K A P I T U L A C I J A

Štedni ulozi zaposlenih	1,962.000 din.
" " penzionera	384.000 "
" " radnika u inostranstvu	5,250.000 "
" " zemljoradnika	500.000 "
" " djaka	30.000 "
SVEGA:	<hr/> 8,126.000 "

Od iskazanog iznosa dio od 5,780.000 dinara bio bi ukupljen jednokratno, dakle za kraće vrijeme, a preostali dio od 2,396.000 dinara u roku od jedne godine, računajući po 234.000 dinara mjesečno.

Oročavanje bi se vršilo na rok od 13 mjeseci, ili dvije godine, zavisno od namjene sredstava i kriterija Banke.

Efekti štednih uloga po vidjenju nisu iskazani, kao ni sadašnje stanje štednje koja iznosi oko 400 miliona starih dinara, od čega oko 50% oročene.

Lopare, 31. januara 1973. god.

Na osnovu člana 92. stav 1. Ustava Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine /"Službeni list SRBiH" broj 14/63/ člana 6. stav 1. tačke 2. Zakona o prekršajima /"Službeni list SRBiH" broj 35/72/ i člana 141. Statuta opštine Lopare, i /"Službeni glasnik opštine Lopare" broj 3/70/, Skupština opštine Lopare na zajedničkoj sjednici Opštinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica održanoj 16.3. 1973. godine, donijela je

O D L U K U

O ODRŽAVANJU I ZAŠTITI ELEKTRODISTRIBUTIVNIH OBJEKATA, POSTROJENJA I INSTALACIJA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovom odlukom se propisuju mjere o održavanju i zaštiti elektrodistributivnih objekata, postrojenja i instalacija u cilju njihovog pravilnog korišćenja, čuvanja i zaštite od oštećenja.

Član 2.

Elektrodistributivni objekti, postrojenja i instalacije se moraju održavati i koristiti shodno njihovoj namjeni, a na način predviđen posebnim propisima kojima se reguliše poslovanje elektro-distributivnih organizacija.

Član 3.

Sopstvenici, organi upravljanja i korisnici stanova i poslovnih prostorija, dužni su omogućiti ovlaštenom licu elektrodistributivnog preduzeća pregled elektro-instalacija i čitanje brojila.

Član 4.

Potrošači iz člana 3. ove odluke dužni su omogućiti ovlaštenom licu elektrodistributivnog preduzeća i pristup do: priključenih uređaja, trošila priključaka zaštitnih i mjernih uređaja radi provjeravanja ispravnosti istih.

Elektrodistributivno preduzeće - ovlašćeno lice je dužno da pismeno obavijesti potrošače o utvrđenom nedostatku i

odredi primjeren rok za njihovo otklanjanje.

Član 5.

Preprodaja električne energije od strane jednog potrošača, drugim potrošačima nije dozvoljena.

Ne smatra se preprodajom električne energije naplaćivanja naknade za unutrašnju energiju koju su utrošili sustanari i podstanari u domaćinstvu.

Član 6.

Odobrenje za priključak trošila i instalacija potrošačima na električnu mrežu daje isporučilac električne energije.

Priključak mora biti izveden po važećim tehničkim propisima, odnosno elektroenergetskoj saglasnosti i to tako da ne prouzrokuju smetnje pri korišćenju električne energije, niti pri rukovanju električnim uređajima.

Priključak vanjskih i unutrašnjih kao i instalaciju električne mreže, ugrađivanje elektro-uređaja u objektima vrši za to kvalifikovano lice ovlašćeno od isporučioaca električne energije.

Član 7.

Nije dozvoljeno oštećivati i protivno njihovoj namjeni koristiti i upotrebljavati elektrodistributivne objekte, postrojenja i instalacije a to:

1. Upotrebljavati elektro motore, aparate, za zavaranje i druga trošila, električne energije priključenjem na električnu mrežu isporučioaca bez prethodne prijave i odobrenja.

2. Priključiti električne instalacije na mrežu isporučioaca prije tehničkog pregleda instalacije o odobrenju isporučioaca za priključne instalacije.

3. Priključivati trošila električne energije na nepropisan način ili postavljati nepropisane osigurače, uklopne satove i pincer osigurače na svoju instalaciju ili trošila.

4. Skidati ili oštećivati kontrolne plombe na brojilima električne energije.

5. Trošiti električnu energiju mimo mjernih uređaja ili negativno uticati na pokazivanje mjernih uređaja.

6. Upotrebljavati aparate i trošila električne energije u vrijeme kada je njihova upotreba zabranjena, odnosno ograničena.

7. Neovlašteno skidati brave i katance na trafostanicama ili linijskim rastavljačima, neovlašteno ulaziti u trafostanice, prepajanja, isključenja ili uključenja postrojenja u trafostanicama i vanjih.

8. Namjerno oštećivati stubove, izolatore, vodiče, svjetiljke, zaštitne poklopce na stubovima ili razvodnim ormarićima, uzemljenje i druge dijelove trafostanica, dalekovoda i mreža niskog ili visokog napona.

9. Penjati se na stubove visoko-naponskih i niskonaponskih mreža, ili nabacivati razne predmeta /žice, lance, motke i sl./ na vodove visokog i niskog napona.

10. Obarati rastinje na električne vodove, visokim rastinjem, pošumljavati zemljište ispod električnih vodova ili na svom zemljištu neizvršiti, odnosno ne dozvoliti sječu visokog rastinja, po prethodno riješenim imovinsko - pravnim odnosima.

11. Namjerno isključivati trafostanice.

12. Ometati u vršenju dužnosti i izlagati poruzi ovlašćene radnike za vrijeme obavljanja radnih zadataka.

II KAZNENE ODREDBE

Član 8.

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 dinara kazniće se fizičko, odnosno pravno lice za prekršaj:

1. ako ne dozvole pregled elektro instalacije i čitanje brojila /član 3. ove Odluke/,

2. ako ne dozvole pristup do: priključnih uređaja, trošila priključaka, zaštitnih i mjernih uređaja radi provjere ispravnosti istih /član 4. stav 1. ove odluke/.

Član 9.

Novčanom kaznom od 300 do 2.000 dinara kazniće se potrošač električne energije za prekršaj:

1. ako vrši preprodaju električne energije drugim potrošačima /član 5. stav 1. ove odluke/.

Član 10.

Novčanom kaznom od 400 do 3.000 dinara kazniće se fizičko, odnosno pravno lice za prekršaj:

1. ako priključak ne bude izveden po važećim tehničkim, propisima, odnosno elektroenergetskoj saglasnosti /član 6. stav 2. ove odluke/.

Član 11.

Novčanom kaznom od 400 do 4.000 dinara kazniće se za prekršaj lice:

1. ako priključak vanjski i unutrašnji, kao i instalaciju električne mreže, ugradjivanje elektro uređaja u objektima vrši a za to nije kvalifikovano, niti ovlašćeno od isporučioaca električne energije /član 6. stav 2. ove odluke/.

Član 12.

Novčanom kaznom od 400 do 4.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, a

Novčanom kaznom od 200 do 500 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice.

1. ako oštećuje i protivno njihovoj namjeni koristi i upotrebljava elektrodistributivne objekte, postrojenja i instalacije /član 7. stav 1. tačka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. i 12. ove odluke/.

Član 13.

Novčanom kaznom od 400 do 4.000 dinara kazniće se radna organizacija koja održava elektrodistributivne objekte ukoliko ne preduzme mjere za otklanjanje zloupotreba navedenih u članu 7. stav 1. tačka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. i 12. ove odluke.

Novčanom kaznom od 200 do 500 dinara kazniće se odgovorno lice radne organizacije koja održava elektrodistributivne objekte, ukoliko ne izvršiti radnu organizaciju o učinjenom prekršaju po odredbama ove odluke.

III PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

Nadzor nad sprovođenjem ove odluke vršiće Sekretarijat za privredu i komunalne poslove Skupštine opštine Lopare.

Član 15.

Ova odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku opštine Lopare".

Broj: 312-01-2
153 1973. godine
L o p a r e

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE OPŠTINE LOPARE
Muhamed Abdurahmanović, s.r.

Na osnovu člana 9. st. 4. Zakona o referendumu ("Službeni list SR BiH", broj 18/70), člana 1. i 2. Odluke o mjesnom samodoprinosu i člana 43. Statuta Mjesne zajednice Humci, Savjet Mjesne zajednice Humci na sjednici od 10.2.1973. godine,
d o n i o   j e

O D L U K U

o raspisivanju referenduma o zavodjenju mjesnog samodoprinosa na području Mjesne zajednice Humci

Član 1.

Raspisuje se referendum o zavodjenju mjesnog samodoprinosa za područje Mjesne zajednice Humci.

Član 2.

Mjesni samodoprinos zavodi se za izgradnju mosta na rijeci Sibošnici.

Član 3.

Mjesni samodoprinos zavodi se u novcu, po stopi od 5% na prihode od poljoprivrede razrez poreza za 1973. godinu i 2% na lični dohodak iz radnog odnosa, kao i po 2 radna dana za sposobne članove domaćinstva.

Član 4.

Mjesni samodoprinos zavodi se za 1973. godinu.

Član 5.

Ukupan iznos mjesnog samodoprinosa za koji se raspisuje referendum iznosi 175.000 dinara.

Član 6.

Razrez za naplatu mjesnog samodoprinosa iz člana 3. ove odluke vršiće Sekretarijat za prihode Skupštine opštine po postupku za razrez poreza.

Član 7.

Referendum će se održati 1.4.1973. godine.

Član 8.

Glasanjem na referendumu građani se izjasnjavaju "ZA" ili "PROTIV" zavodjenja mjesnog samodoprinosa.

Član 9.

Referendum će sprovesti Opštinska izborna komisija za izbor opštinskih odbornika i glasački odbor.

Član 10.

Ova odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objavljivanja u ("Službenom glasniku opštine Lopare").

Broj: 5./73
1973. god.
H u m c i

PRESJEDNIK
SAVJETA MJESNE ZAJEDNICE
Taletović Halil, S.P.

Na osnovu člana 9. st. 4. Zakona o referendumu ("Službeni list SR BiH", broj 18/70), člana 1. i 2. Odluke o mjesnom samodoprinosu i člana 43. Statuta Mjesne zajednice Priboj, Savjet Mjesne zajednice Priboj, na sjednici od 11.3.1973. godine, donio je

O D L U K U

o raspisivanju referenduma o zavodjenju mjesnog samodoprinosa u selu Peljavama

Član 1.

Raspisuje se referendum o zavodjenju mjesnog samodoprinosa za područje sela Peljava.

Član 2.

Mjesni samodoprinos zavodi se za izgradnju puteva u Selu Peljavama.

Član 3.

Mjesni samodoprinos zavodi se u novcu, po stopi od 25% na prihode od poljoprivrede razrez poreza za 1973. godinu.

Član 4.

Mjesni samodoprinos zavodi se za 1973. godinu.

Član 5.

Ukupan iznos mjesnog samodoprinosa za koji se raspisuje referendum iznosi 100.000 dinara.

Član 6.

Razrez za naplatu mjesnog samodoprinosa iz člana 3. ove odluke vrsiće Sekretarijat za prihode Skupštine opštine po postupku za razrez poreza.

Član 7.

Referendum će se održati 25.3.1973. godine

Član 8.

Glasanjem na referendumu građani se izjašnjavanju "ZA" ili "PROTIV" zavodjenja mjesnog samodoprinosa.

Član 9.

Referendum će sprovesti Opštinska izborna komisija a izbor opštinskih odbornika i glasački odbor.

Član 10.

Ova odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku opštine Lopare".

Broj: 014-01-1

11.3. 1973. god.

P R I B O J

PREDSJEDNIK
SAVJETA MJESNE ZAJEDNICE
Srećko Petrović, s.r.

Na osnovu člana 9. stava 4. Zakona o referendumu ("Službeni list SR BiH", broj 18/70), člana 1. i 2. Odluke o mjesnom samodoprinosu i člana 43. Statuta Mjesne zajednice Vražići, Savjet mjesne zajednice Vražići na sjednici od 16.3.1973. godine, donio je

O D L U K U

o raspisivanju referenduma o zavodjenju mjesnog samodoprinosa za područje sela Vražići i Velino Selo

Član 1.

Raspisuje se referendum o zavodjenju mjesnog samodoprinosa za područje sela Vražići i Velino Selo.

Član 2.

Mjesni samodoprinos zavodi se za izgradnju puta Vražići Velino Selo.

Član 3.

Mjesni samodoprinos zavodi se u radnoj snazi i to: po radna dana za sve sposobne članove domaćinstva za selo Vražići i po radnih dana za sve sposobne članove domaćinstva za Velino Selo.

Vrijednost radnog dana u snazi iznosi 70 dinara.

Član 4.

Mjesni samodoprinos zavodi se za 1973. godinu.

Član 5.

Ukupan iznos mjesnog samodoprinosa za koji se raspisuje referendum iznosi 100.000 dinara.

Član 6.

Referendum će se održati 30. marta 1973. godine.

Član 7.

Glasanjem na referendumu građani će se izjasniti "ZA" i "PROTIV" zavodjenja mjesnog samodoprinosa.

Član 8.

Referendum će sprovesti Opštinska izborna komisija izbor opštinskih odbornika i glasački odbor.

Član 9.

Ova odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku opštine Lopare".

Broj: 014-01-1
16.3.1973. godine
V r a z i ć i

PREDSJEDNIK
SAVJETA MJESNE ZAJEDNICE
Idrizović Mujo, s.r.

Na osnovu člana 141. Statuta opštine Lopare /"Službeni glasnik opštine Lopare" broj 3/70/, Skupština opštine Lopare na zajedničkoj sjednici Opštinskog vijeća i Vijeća radnih zajednica od 15. marta 1973. godine, donijela je

R J E Š E N J E

O IMENOVANJU KOMISIJE ZA PROVOĐENJE PROGRAMA AKCIJE ZA PRIKUPLJANJE SREDSTAVA GRADJANA I ORGANIZACIJU ŠTEDNJE NA PODRUČJU OPŠTINE LOPARE

I

U Komisiju za provođenje programa akcije za prikupljanje sredstava gradjana i organizaciju štednje na području opštine Lopare, imenuju se:

1. KNEŽEVIĆ ADAM iz Lopara, predsjednik,
2. DJUKIĆ MILISAV, iz Lopara, član,
3. TEKIĆ RADO iz Vukosovaca, član,
4. ASKRABA BRANKO iz Lopara, član,
5. SAVIĆ RISTO iz Lopara, član,
6. AGIĆ MUHIDIN iz Koraja, član,
7. TURIĆ AVDO iz Čelića, član,
8. NOVAKOVIĆ MITAR iz Lopara član,
9. DERVIŠEVIĆ SULEJMAN iz Šibošnice, član,
10. RADOVANOVIĆ PETAR iz Priboja, član,
11. VOJO CVJETINOVIĆ iz Lopara, član.

II

Ovo rješenje objaviće se u "Službenom glasniku opštine Lopare".

Broj: o2o-01-12
15. marta 1973. godine
L o p a r e

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE OPŠTINE LOPARE
Muhamed Abdurahmanović, s.r.

S A D R Ž A J

1. PROGRAM R ZVOJA SOCIJALNE ZASTITE NA PODRUČJU OPŠTINE IOPARE ZA PERIOD 1972 - 1973. GODINE,
2. PROGRAM AKCIJE ZA PRIKUPLJANJE SREDSTAVA GRADJANA I ORGANIZACIJU ŠTEDNJE NA OPŠTINI IOPARE,
3. ODLUKA O ODRŽAVANJU I ZAŠTITI ELEKTRODISTRIBUTIVNIH OBJEKATA, POSTROJENJA I INSTALACIJA,
4. ODLUKA O RASPISIVANJU REFERENDUMA O ZAVODJENJU MJESNOG SAMODOPRINOSA NA PODRUČJU MJESNE ZAJEDNICE HUMCI,
5. ODLUKA O RASPISIVANJU REFERENDUMA O ZAVODJENJU MJESNOG SAMODOPRINOSA U SELU PELJAVAMA,
6. ODLUKA O RASPISIVANJU REFERENDUMA O ZAVODJENJU MJESNOG SAMODOPRINOSA ZA PODRUČJE SELA VRAŽIĆI I VELINO SELO,
7. RJEŠENJE O IMENOVANJU KOMISIJE ZA PROVODJENJE PROGRAMA AKCIJE ZA PRIKUPLJANJE SREDSTAVA GRADJANA I ORGANIZACIJU ŠTEDNJE NA PODRUČJU OPŠTINE IOPARE,